

Przedmiotowy system oceniania na lekcjach przyrody w Szkole Podstawowej Nr 392

1. Cele kształcenia i wychowania w przedmiocie.

- I. Korzystanie z różnych źródeł informacji przyrodniczej.
- II. Identyfikowanie związków i zależności oraz wyjaśnianie zjawisk i procesów.
- III. Stosowanie wiedzy i umiejętności przyrodniczych w praktyce.
- IV. Kształtowanie postaw.

2. Cele oceniania.

Ocenianie i sprawdzanie jest integralnym elementem procesu nauczania i powinno występować w różnych formach oraz we wszystkich jego etapach.

Ocenianie wewnątrzszkolnych osiągnięć edukacyjnych uczniów z przyrody, polega na rozpoznaniu przez nauczyciela poziomu i postępu w opanowaniu przez ucznia wiadomości w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania.

Celami sprawdzania osiągnięć uczniów na różnych ogniwach lekcji są:

- dostarczanie informacji o stopniu opanowania wiedzy i umiejętności przez ucznia na danym etapie kształcenia,
- wykrycie luk i błędów wiedzy ucznia
- wskazanie uczniom w jaki sposób mogą luki w wiedzy uzupełnić, a błędy poprawić,
- uwzględnić zaangażowanie, staranność i wkład pracy ucznia,
- wdrażanie uczniów do samooceny i umiejętności planowania nauki,
- prognozować przyszłe wyniki nauczania,
- motywowanie ucznia do dalszej pracy,
- stanowić pomoc przy planowaniu czynności nauczycielskich i opracowywaniu scenariuszy działań dydaktycznych,
- uzmysłowić nauczycielowi konieczność zmiany modyfikacji czy też kontynuacji metod pracy z uczniem, a zatem dawać podstawę do ewaluacji programu

3. Uczeń oceniany jest za prace pisemne, odpowiedzi ustne, pracę na lekcji, prace domowe, prace dodatkowe.

4. Ocenę semestralną/roczną wystawia nauczyciel z co najmniej trzech ocen cząstkowych.

5. Oceny cząstkowe uczeń otrzymuje za:

- prace pisemne (prace klasowe lub sprawdziany) na zakończenie działu – przynajmniej dwie w semestrze - WAGA 5
- kartkówki (10-15 minutowe) obejmujące materiał nie większy niż trzy ostatnie tematy lekcji - WAGA 3

- wewnątrzszkolne i zewnętrzne egzaminy/testy zapowiedziane przez nauczyciela – WAGA 6
  - odpowiedzi ustne z bieżącego materiału nauczania oraz z materiału powtórzeniowego - WAGA 3
  - prace domowe - WAGA 1
  - pracę na lekcji - WAGA 2
  - prace dodatkowe (obowiązkowe i nadobowiązkowe) - WAGA 2
  - udział w konkursach przedmiotowych - WAGA 2
6. Na ocenę cząstkową składa się również zbiorcza ocena pięciu przejawów aktywności ucznia, zaznaczanych symbolicznie przez „+” lub „-”. Pięć „+” stanowi ocenę bardzo dobrą, zaś pięć „-” ocenę niedostateczną.
- „+” uczeń może uzyskać m.in. za:
    - aktywny udział w lekcji
    - rozwiązanie problemu o ponadprzeciętnej skali trudności
    - rozwiązanie zadania domowego dla „chętnych”
  - „-” uczeń może uzyskać m.in. za:
    - brak zaangażowania w zajęcia lekcyjne

Różne formy aktywności nagradzane plusami mogą być przeliczane na oceny po uzgodnieniu z uczniem.

7. Zeszyt przedmiotowy powinien być prowadzony starannie, nauczyciel ma prawo wglądu do zeszytu i jego oceny.
8. Każdy sprawdzian i praca klasowa jest zapowiedziana i poprzedzona lekcją powtórzeniową.
9. Każdą pracę klasową/sprawdzian należy napisać. Uczeń nieobecny musi ją napisać w ciągu 2 tygodni od dnia pojawienia się w szkole (w godzinach konsultacji nauczyciela lub w terminie z nim uzgodnionym). Jeżeli uczeń nie przystąpi do pisania pracy w wyznaczonym terminie, nauczyciel ma prawo do przeprowadzenia jej na pierwszej lekcji, na której uczeń jest obecny.
10. Każdą pracę klasową/sprawdzian można jednorazowo poprawić w terminie 2 tygodni od oddania ocenionych prac (w godzinach konsultacji nauczyciela lub w terminie z nim uzgodnionym). Ocena z poprawy jest wpisywana do dziennika obok pierwszej oceny oraz brana jest pod uwagę razem z pierwszą oceną podczas wystawiania oceny semestralnej.
11. Uczeń może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji 2 razy w semestrze bez podania przyczyn (nieprzygotowanie zgłoszone powinno być w czasie sprawdzania listy obecności). Nie dotyczy to lekcji, na które zapowiedziano pracę pisemną. **Powstałe braki jest zobowiązany uzupełnić na następną lekcję** (w przypadku ponownych braków uczeń dostaje ocenę niedostateczną).
12. Uczeń, który odmawia odpowiedzi pisemnej lub ustnej otrzymuje ocenę niedostateczną.
13. Każdy nieobecny na lekcji uczeń ma prawo wglądu do swoich prac tylko w czasie przerw lub konsultacji.
14. Prace domowe muszą być samodzielną pracą ucznia.
15. W ocenie prac dodatkowych oprócz poprawności merytorycznej oceniany jest też sposób jej

prezentowania.

16. Nauczyciel uwzględnia wszelkie informacje, zwolnienia od rodziców tylko gdy są wpisane w dzienniczku ucznia lub zeszytu przedmiotowym.
17. Ocena z przedmiotu nie jest średnią arytmetyczną wszystkich ocen. Każda ocena ma swoją „wagę” zgodną z WSO i wraz z nią uwzględniana jest przy ustalaniu oceny końcowej.
18. Ocenę roczną nauczyciel wystawia na podstawie wyników ucznia za oba semestry.
19. Poprawa oceny semestralnej/rocznej odbywa się na warunkach określonych przez nauczyciela, zgodnie ze WSO.
20. Każdy uczeń zobowiązany jest do posiadania na lekcji:
  - zeszytu przedmiotowego
  - podręcznika
  - zeszytu ćwiczeń
  - długopisu i ołówka
  - linijki
  - temperówki, gumki do ścierania
  - kolorowych długopisów lub kredek ołówkowych (przynajmniej 6 kolorów)
  - nożyczek, kleju.

W trakcie roku szkolnego uczeń może być zobligowany do posiadania innych pomocy, o których nauczyciel poinformuje na lekcji poprzedzającej.

Brak wyżej wymienionych rzeczy jest równoznaczny z nieprzygotowaniem do zajęć.

21. Dla oceny sprawdzianów pisemnych i prac klasowych stosuje się następującą skalę procentową:

w zakresie skali ocen celujący - niedostateczny:

95 % - 100 %	CELUJĄCY
85 % - 94 %	BARDZO DOBRY
70 % - 84 %	DOBRY
50 % - 69 %	DOSTATECZNY
35 % - 49 %	DOPUSZCZAJĄCY
0 % - 34 %	NIEDOSTATECZNY

w zakresie skali ocen bardzo dobry - niedostateczny:

91 % - 100 %	BARDZO DOBRY
79 % - 90 %	DOBRY
56 % - 78 %	DOSTATECZNY
35 % - 55 %	DOPUSZCZAJĄCY
0 % - 34 %	NIEDOSTATECZNY

22. Wymagania edukacyjne:

I. Sposoby poznawania przyrody. Uczeń:

1) opisuje sposoby poznawania przyrody, podaje różnice między eksperymentem, doświadczeniem a obserwacją; 2) podaje nazwy przyrządów stosowanych w poznawaniu przyrody, określa ich przeznaczenie (lupa, kompas, taśma miernicza); 3) podaje przykłady wykorzystania zmysłów do prowadzenia obserwacji przyrodniczych; 4) stosuje zasady bezpieczeństwa podczas obserwacji i doświadczeń przyrodniczych; 5) wymienia różne źródła wiedzy o przyrodzie; 6) korzysta z różnych źródeł wiedzy o przyrodzie.

II. Orientacja w terenie. Uczeń:

1) opisuje przebieg linii widnokręgu, wymienia nazwy kierunków głównych; 2) wyznacza kierunki główne za pomocą kompasu oraz kierunek północny za pomocą gnomonu i wskazuje je w terenie; 3) podaje różnice między planem a mapą; 4) rysuje plan różnych przedmiotów; 5) wykonuje i opisuje szkic okolicy szkoły; 6) odczytuje informacje z planu i mapy, posługując się legendą; 7) wskazuje na planie i mapie miejsce obserwacji i obiekty w najbliższym otoczeniu szkoły; 8) korzysta z planu i mapy wielkoskalowej podczas planowania wycieczki; 9) wyjaśnia zależność między wysokością Słońca a długością i kierunkiem cienia; 10) opisuje zmiany w położeniu Słońca nad widnokręgiem w ciągu doby i w ciągu roku; 11) wskazuje w terenie oraz na schemacie (lub horyzontarium) miejsca wschodu, zachodu i górowania Słońca w ciągu dnia i w różnych porach roku;

III. Pogoda, składniki pogody, obserwacje pogody. Uczeń:

1) wymienia składniki pogody i podaje nazwy przyrządów służących do ich pomiaru (temperatura powietrza, zachmurzenie, opady i osady atmosferyczne, ciśnienie atmosferyczne, kierunek wiatru); 2) odczytuje wartości pomiaru składników pogody, stosując właściwe jednostki; 3) prowadzi obserwacje składników pogody, zapisuje i analizuje ich wyniki oraz dostrzega zależności; 4) podaje przykłady opadów i osadów atmosferycznych oraz wskazuje ich stan skupienia; 5) podaje przykłady zastosowania termometru w różnych sytuacjach życia codziennego; 6) nazywa zjawiska pogodowe: burza, tęcza, deszcze nawalne, huragan, zawieja śnieżna i opisuje ich następstwa; 7) opisuje zasady bezpiecznego zachowania się podczas występowania niebezpiecznych zjawisk pogodowych (burzy, huraganu, zamieci śnieżnej); 8) opisuje i porównuje cechy pogody w różnych porach roku.

IV. Ja i moje ciało. Uczeń:

1) wymienia układy budujące organizm człowieka: układ kostny, oddechowy, pokarmowy, krwionośny, rozrodczy, nerwowy i podaje ich podstawowe funkcje; 2) wskazuje na planszy, modelu i własnym ciele układy budujące organizm człowieka oraz narządy zmysłów; 3) opisuje zmiany zachodzące w organizmach podczas dojrzewania płciowego; 4) wymienia podstawowe zasady ochrony zmysłów wzroku i słuchu; 5) bada współdziałanie zmysłu smaku i węchu; 6) opisuje podstawowe zasady dbałości o ciało i otoczenie.

V. Ja i moje otoczenie. Uczeń:

1) proponuje rodzaje wypoczynku i określa zasady bezpieczeństwa z nimi związane; 2) opisuje drogi wnikania czynników chorobotwórczych do organizmu człowieka, opisuje sposoby zapobiegania chorobom; 3) podaje przykłady przedmiotów wykonanych z substancji sprężystych, kruchych i plastycznych i uzasadnia ich zastosowanie w przedmiotach codziennego użytku; 4) interpretuje oznaczenia substancji szkodliwych dla zdrowia: drażniących, trujących, żrących i wybuchowych; 5) podaje zasady zachowania się i udzielania pierwszej pomocy w wypadku ugryzienia, użądlenia, oraz spożycia lub kontaktu z roślinami trującymi; 6) rozpoznaje rośliny trujące oraz zwierzęta jadowite i inne stanowiące zagrożenie dla życia i zdrowia; 7) prezentuje podstawowe zasady opatrywania uszkodzeń skóry; 8) wyjaśnia, co to są uzależnienia, podaje ich

przykłady i opisuje konsekwencje; uzasadnia, dlaczego nie należy przyjmować używek i środków energetyzujących oraz zbyt długo korzystać z telefonów komórkowych; 9) odszukuje na opakowaniach oznaczenia substancji szkodliwych dla zdrowia: drażniących, trujących, żrących i wybuchowych i wyjaśnia ich znaczenie; 10) opisuje zasady zdrowego stylu życia (w tym zdrowego odżywiania się).

VI. Środowisko przyrodnicze najbliższej okolicy. Uczeń:

1) rozpoznaje składniki przyrody żywej i nieżywej w najbliższej okolicy szkoły; 2) rozpoznaje główne formy ukształtowania powierzchni w najbliższej okolicy szkoły i miejsca zamieszkania; 3) tworzy model pagórka i doliny rzecznej oraz wskazuje ich elementy; 4) rozpoznaje skały występujące w okolicy swojego miejsca zamieszkania; 5) rozróżnia wody stojące i płynące, podaje ich nazwy oraz wskazuje naturalne i sztuczne zbiorniki wodne; 6) wymienia i opisuje czynniki warunkujące życie na lądzie oraz przystosowania organizmów do życia; 7) rozpoznaje i nazywa pospolite organizmy występujące w najbliższej okolicy szkoły; 8) podaje nazwy warstw lasu, porównuje warunki abiotyczne w nich panujące; rozpoznaje podstawowe gatunki roślin i zwierząt żyjących w lesie oraz przyporządkowuje je do odpowiednich warstw lasu; wymienia zasady właściwego zachowania się w lesie; 9) odróżnia organizmy samożywne i cudzożywne, podaje podstawowe różnice w sposobie ich odżywiania się, wskazuje przystosowania w budowie organizmów do zdobywania pokarmu; 10) rozpoznaje pospolite grzyby jadalne i trujące, opisuje znaczenie grzybów w przyrodzie i życiu człowieka; 11) obserwuje i podaje nazwy typowych organizmów łąki i pola uprawnego, podaje ich znaczenie dla człowieka; 12) określa warunki życia w wodzie (nasłonecznienie, zawartość tlenu, opór wody) i wskazuje przystosowania organizmów (np. ryby) do środowiska życia; 13) rozpoznaje i nazywa organizmy żyjące w wodzie.

VII. Środowisko antropogeniczne i krajobraz najbliższej okolicy szkoły. Uczeń:

1) wskazuje w terenie składniki środowiska antropogenicznego w najbliższej okolicy; 2) rozpoznaje w terenie i nazywa składniki środowiska antropogenicznego i określa ich funkcje; 3) określa zależności między składnikami środowiskami przyrodniczego i antropogenicznego; 4) charakteryzuje współczesny krajobraz najbliższej okolicy; 5) opisuje dawny krajobraz najbliższej okolicy, np. na podstawie opowiadań rodzinnych, starych fotografii; 6) ocenia zmiany zagospodarowania terenu wpływające na wygląd krajobrazu najbliższej okolicy; 7) wyjaśnia pochodzenie nazwy własnej miejscowości; 8) wskazuje miejsca występowania obszarów chronionych, pomników przyrody, obiektów zabytkowych w najbliższej okolicy, uzasadnia potrzebę ich ochrony; 9) ocenia krajobraz pod względem jego piękna oraz dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego „małej ojczyzny”.